

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 300 คน

กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 300 คน ซึ่งมาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การกำหนดเกณฑ์เป็นร้อยละของประชากร (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) โดยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จังหวัดอุดรธานี จำนวน 50 คน
2. จังหวัดขอนแก่นจำนวน 50 คน
3. จังหวัดนครพนมจำนวน 30 คน
4. จังหวัดสกลนครจำนวน 30 คน
5. จังหวัดหนองคาย 20 คน
6. จังหวัดหนองบัวลำภู 20 คน
7. จังหวัดเลยจำนวน 20 คน
8. จังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 20 คน
9. จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 20 คน
10. จังหวัดมหาสารคามจำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1.แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

ส่วนที่ 3 สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

ส่วนที่ 4 สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ส่วนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการประดิษฐ์หรือใช้สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยสอบถามครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 400 คน

2. แบบประเมินสื่อที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อประเมินสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านความเหมาะสมในการที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา
2. ด้านความเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย
3. ด้านความปลอดภัย
4. ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต
5. ด้านการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. แบบทดสอบการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามได้จากการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความโดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

- +1 คะแนน หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
- 0 คะแนน หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
- 1 คะแนน หมายถึง ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ทำการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านปฐมวัย 2 คน ด้านวิทยาศาสตร์ 1 คน ด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ 1 คน และด้านการบริหารการศึกษา 1 คน โดยค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามทั้งสองชุดมีค่าเท่ากับ 1

4. วัสดุสำหรับทำสื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่

1. เครื่องปั้นดินเผา
2. เครื่องจักรสาน
3. ผ้าจากท้องถิ่น

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

1. ขั้นตอนการตรวจสอบและสำรวจข้อมูล

1.1 สำรวจข้อมูลการใช้สื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของสื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์

1.4 ศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของสื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.5 วิเคราะห์รูปแบบของสื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ขั้นตอนการออกแบบสื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.1 นำสิ่งประดิษฐ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสื่อโดยทำเป็นชุดจำนวน 3 ชุด โดยแบ่งตามภูมิปัญญาท้องถิ่นตามตารางที่ 3.1 ภาพสื่อแสดงดังภาพที่ 3.1-3.3

ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบของสื่อ

สื่อชุดที่	รูปแบบของสื่อ
1	เครื่องปั้นดินเผา
2	เครื่องจักสาน
3	ผ้าไหมไทย

2.2 ออกแบบสื่อตามรูปแบบที่กำหนดดังภาพที่ 3.1-3.3

2.3 จัดทำแบบประเมินการใช้สื่อ

2.4 จัดคู่มือการใช้สื่อ

2.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การใช้สื่อ

3. การประเมินสื่อ

ใช้การวิธีประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ได้แก่

1.1 อาจารย์ด้านปฐมวัย 3 คน

1.2 อาจารย์ด้านวิทยาศาสตร์ 1 คน

1.3 อาจารย์ด้านคณิตศาสตร์ 1 คน

- 1.4 อาจารย์ด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ 1 คน
- 1.5 ศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ 2 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียน อนุบาล จำนวน 3 คน
3. ผู้ใช้สื่อ ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 15 คน

ภาพที่ 3.1 สื่อชุดที่ 1

ภาพที่ 3.2 สื่อชุดที่ 2

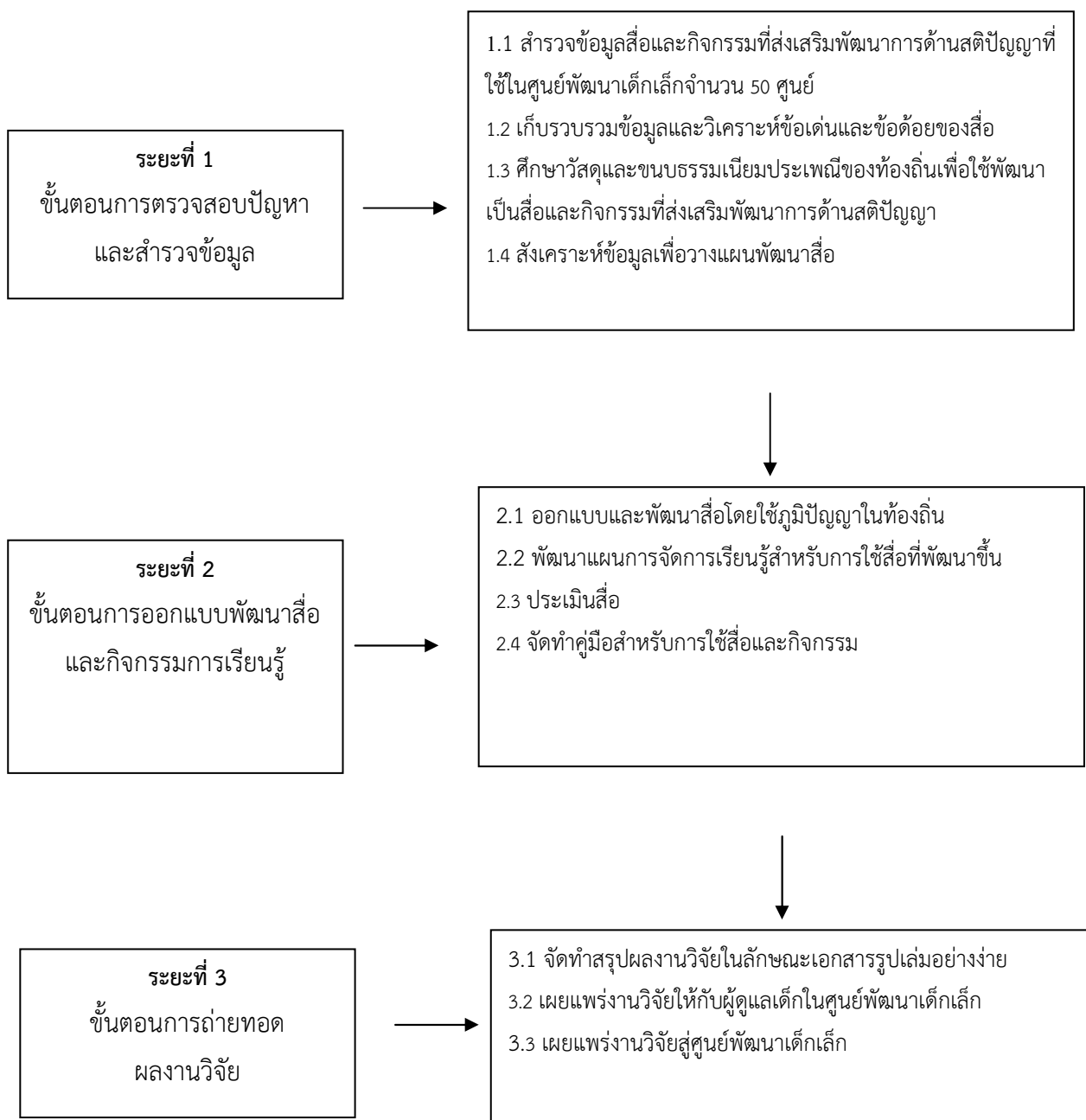

ภาพที่ 3.3 สื่อชุดที่ 3

4. ขั้นตอนการถ่ายทอดผลงานวิจัย

- 4.1 จัดทำสรุปผลงานวิจัยในลักษณะเอกสารรูปเล่มอย่างง่าย
- 4.2 เผยแพร่งานวิจัยสู่หน่วยงานที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 4.3 เผยแพร่งานวิจัยสู่แหล่งข้อมูล

โดยขั้นตอนการวิจัยแสดงดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 ขั้นตอนการวิจัย